

Mas Torreblanca

Fonollosa

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Fals. Mas Torreblanca, s/n (08259 Fonollosa)
Emplaçament CRTA. BV3008, al km 4,2 cal agafar el trencall a l'esquerra i continuar uns 400 metres

Coordenades:

Latitud: 41.7506
Longitud: 1.76205
UTM Est (X): 397076
UTM Nord (Y): 4622827

Classificació

Número de fitxa 08084-30
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVI-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 010A00035
Autoria de la fitxa Raquel valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dj., 28/04/2005 - 02:00

Descripció

Edifici de planta quadrangular cobert a dues aigües amb el carener perpendicular a la façana. L'edifici és aixecat en mur de mamposteria irregular amb afegits més moderns de maó. Compta amb planta baixa,

primer pis i golfes. Els orígens d'aquest mas segurament es remunten als segles XV-XVI. En aquells moments la casa es trobava orientada a migdia i el carener era paral·lel a la façana. L'accés es feia a través d'un gran portal adovellat, que encara s'aprecia al centre de l'actual façana de migdia. Al segle XIX el mas fou objecte de profundes reformes que canviaren la fisonomia i l'orientació de la casa. A la façana de migdia s'adossà un gran cobert que es rematava amb una gran terrassa a l'alça del primer pis. Aquest cobert inutilitzava i impedia la visió del portal adovellat d'accés original. Actualment l'accés a la terrassa del primer pis, es realitza mitjançant un balcó que antigament devia presidir el primer pis de la façana principal. Aquesta inutilització de la façana de migdia, va fer que la casa canviés l'orientació, deixant com a façana principal la de ponent, i com a portal d'accés una antiga porta auxiliar feta amb un arc molt rebaixat a base de maons. Un llinda de fusta sobre aquesta arcada du la data de 1843. L'actual façana principal compta també amb un seguit de finestres balconeres obertes al primer pis. La façana nord també va ser intensament modificada al segle XIX, obrint una galeria porxada al primer pis. Aquesta galeria és oberta amb un seguit de tres grans arcades de mig punt que es recolzen sobre pilars quadrangulars de maó. Interiorment la galeria es coberta amb un embigat de fusta. En una de les parets de la galeria es llegeix la data d'Isidro Oller 1886. Sobre la galeria de la façana nord, destaca un petit balcó al pis de les golfes. La façana de llevant es troba pràcticament inutilitzada, ja que a la casa s'han anat adossat coberts i altres dispensaris destinats a les feines agrícoles i ramaderes. Segons informació oral facilitada pel propietari de la casa, a part dels coberts adossats modernament, a la casa no s'han efectuat reformes almenys des del 1920. Interiorment la casa conserva la seva estructura original. Mentre la planta baixa es destina a feines agrícoles i magatzems, el primer pis és destinat a vivenda. Destaca l'existència d'un menjador de grans proporcions on s'ubica un petit oratori amb la imatge de la Mare de Déu del Roser. També destaca l'existència d'un rentamans de grans proporcions revestit de ceràmica decorada amb motius florals, i una llinda interior que du la data de 1777. A l'interior de les finestres s'observa la presència de festejadors. Així mateix la casa conserva l'embigat original i el terra de rajola cuita, així com una cuina amb una xemeneia de grans proporcions. També compta amb un forn de pa en perfecte estat de conservació.

Observacions:

Segons informació oral facilitada pel propietari de la casa, a escassos metres de la façana nord hi havia hagut fins fa uns cinc anys un grup de tines amb barraques, així com una premsa. L'estat de conservació d'aquest conjunt era molt dolent i es va optar per acabar d'enderrocar el conjunt. Com ha curiositat, cal destacar que s'ha conservat la porta original de fusta que protegia el portal adovellat primitiu d'accés, sobre la qual es troba clavada una pota de gallina almenys des del segle XIX, i que els actuals propietaris s'han negat ha treure. La casa comptava amb un molí d'oli que va estar en actiu fins el 1984, i actualment ha desaparegut. També comptava amb un forn d'obra que servia per coure rajoles i teules per la casa

Història

Els orígens del mas Torreblanca es remunten amb seguretat als segles XV-XVI durant els quals devia adquirir el nom. Curiosament el nom del mas no sembla fer referència a un antropònim familiar sinó a una característica arquitectònica, de la qual no queda avui dia constància. La propietat de Torreblanca es va constituir com una de les grans explotacions agrícoles del nucli de Fals, especialment dedicada al conreu de la vinya. Testimoni d'aquesta prosperitat econòmica va ser la construcció d'un conjunt de tines aïllades en una finca propietat del mas, i un altre important conjunt de tines a tocar de la casa actualment desaparegut. A nivell familiar el mas ha estat propietat de la família Oller almenys des del segle XVIII. L'any 1792 era propietat de Valentí Oller Puigdellívol, que l'havia hereditat del seu pare. L'any 1797 es casava amb Margarida Molins, neboda del recotr de Boixadors i en segones núpcies amb Teresa Centelles, amb qui va tenir un fill hereu. A la seva mort, l'any 1811, el mas comptava amb tretze quarteres de sembradura, cinc de

vinya pròpia, seixanta-quatre de vinyes llogades a parcers, dos d'olivar, cent-norata. quatre de bosc i trenta de terra erma. El 1837 va néixer Isidre Oller, qui seria hereu de la casa. Li va succeir el Tomàs Oller l'any 1914. En aquells moments la casa comptaba amb un molí d'oli propi i un celler d'enormes dimensions. La casa s'ha mantingut dins l'ambit familiar fins l'actualitat. [AA.DD;2004-2005,nº11:92-93]

Bibliografia

AA.DD. (2004-2005). Falchs. nº 11 . Grup de divulgació de la història de Fals. Associació Cultural i Recreativa de Fals.pag.92-93

